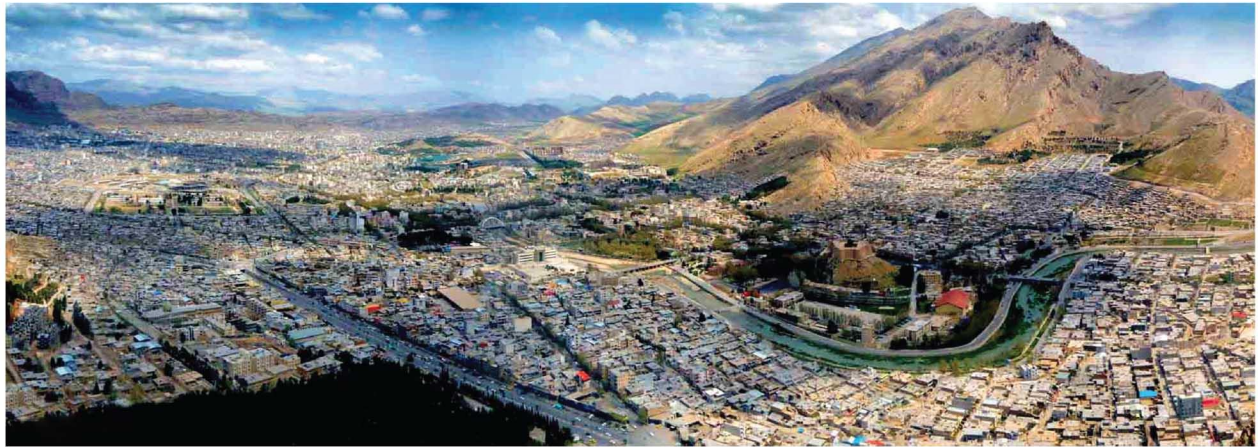

اقتصاد لرستان در سال ۱۳۹۹

مرکز تحقیقات و بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی لرستان
زمستان ۱۴۰۰

وضعیت عمومی استان

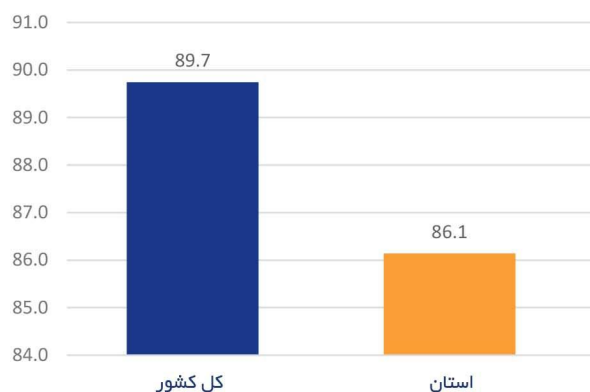

وضع سواد:

میزان باسوادی جمعیت ۶ ساله و بیشتر استان لرستان در سال ۱۳۹۹ برابر با ۸۶.۱ درصد است که پایین تر از متوسط این شاخص در کل کشور (۸۹.۷ درصد) است. استان یزد با ۹۳.۷ درصد دارای بالاتری میزان باسوادی و استان سیستان و بلوچستان با ۸۱.۵ درصد دارای پایین ترین میزان باسوادی جمعیت ۶ ساله و بیشتر است. استان لرستان از لحاظ میزان باسوادی در بین استان های کشور در رتبه ۲۷ ام قرار دارد.

میزان باسوادی جمعیت ۶ ساله و بیشتر

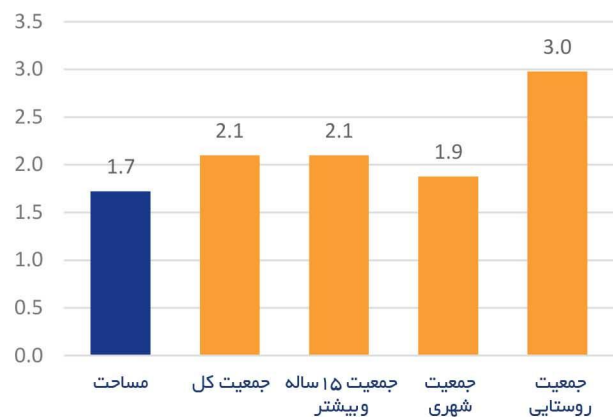

مساحت و جمعیت:

استان لرستان با مساحت حدود ۲۸ هزار کیلومتر مربع، ۱۰.۷ درصد از مساحت کل کشور را به خود اختصاص داده است. جمعیت برآورد شده استان در سال ۱۳۹۹ برابر با ۱۷۸۹ هزار نفر است که ۲۰.۱ درصد از جمعیت کل کشور را شامل می شود. استان لرستان به لحاظ وسعت و جمعیت در رتبه ۱۶ در بین استان های دیگر قرار دارد. جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر استان هم ۱۳۴۴ هزار نفر برآورد شده که ۲۰.۱ درصد از جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر کل کشور می باشد. استان لرستان همچنین ۱۰.۹ درصد از جمعیت شهری کشور و ۳ درصد از جمعیت روستایی کشور را به خود اختصاص داده است.

سهم استان از کل کشور در برخی از شاخص های منتخب در سال ۱۳۹۹

وضعیت عمومی استان

فرودگاه:

فرودگاه خرم آباد با قدمتی ۷۰ ساله و به طول باند ۳۶۲۰ متر، یکی از زیباترین فرودگاه‌های کشور در مرکز استان واقع شده است.

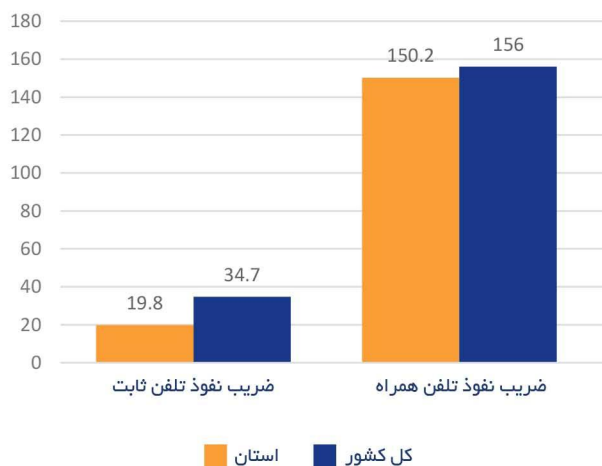
ضریب نفوذ تلفن و اینترنت:

ضریب نفوذ تلفن به تفکیک تلفن ثابت و همراه در سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد که در سال مذکور ضریب نفوذ تلفن ثابت در استان ۱۹.۸ درصد و متوسط این ضریب در کل کشور ۳۴.۷ درصد بوده است. استان لرستان از لحاظ ضریب نفوذ تلفن ثابت در بین استان‌های کشور در جایگاه ۲۷ ام می‌باشد.

ضریب نفوذ تلفن همراه در استان هم ۱۵۰.۲ درصد بوده که نزدیک به متوسط ضریب کل کشور (۱۵۶ درصد) است. استان رتبه ۲۲ را به لحاظ ضریب نفوذ تلفن همراه به خود اختصاص داده است.

استان لرستان همچنین دارای تعداد ۹۲۲۵۳ مشترک پهن باند ثابت (جمع کل خطوط پرسرعت اینترنت ثابت) و تعداد ۱۱۸۷۶۹۹ مشترک پهن باند سیار است که در مجموع شامل ۱۲۷۹۹۵۲ مشترک پهن باند با ضریب نفوذ ۷۱.۳۹ درصد می‌باشد.

نمودار ضریب نفوذ تلفن ثابت و همراه (۱۳۹۹)

منابع آبی:

استان لرستان یکی از پربراران‌ترین استان‌های کشور بعد از سه استان شمالی است به گونه‌ای که متوسط بارندگی سالیانه در استان بالغ بر حدود ۵۴۵ میلی‌متر در مقابل حدود ۲۵۲ میلی‌متر متوسط بارندگی کل کشور است. به عبارت دیگر، ریزش‌های جوی سالیانه در استان ۲.۳ برابر بیش‌تر از متوسط کل کشور است. این میزان بارش در کنار توپوگرافی کوهستانی و آب و هوای مناسب منطقه باعث به وجود آمدن یکی از غنی‌ترین شبکه‌های آب‌های روان کشور با دارا بودن ۳۰ رودخانه دائمی جمعاً به طول ۲۴۵۰ کیلومتر گردیده که با احتساب آب‌های ورودی از استان‌های مجاور و پس از کسر مصارف، بالغ بر ۱۳ میلیارد متر مکعب که آب را به دریاچه پشت سد‌های کرخه و دز تخلیه می‌نماید، این حجم آب حدود ۱۱.۸ درصد کل آب‌های جاری کشور است. استان لرستان همچنین با دارا بودن تشکیلات سخت زمین‌شناسی و ۳۵۰ کیلومتر سفره‌های آبرفتی، بالغ بر ۵.۳ میلیارد متر مکعب آب‌های زیرزمینی را در خود ذخیره کرده است. از مجموع پتانسیل آبی استان حدود ۲ میلیارد متر مکعب با راندمان ۳۵ درصد در بخش کشاورزی به مصرف می‌رسد.

شرایط جغرافیایی و فراوان بودن آب سبب شده این استان شرایط مناسبی جهت استحصال انرژی برق-آبی و بسترهای متعدد برای احداث سد‌های مخزنی در بالادست اراضی و دشت‌ها داشته باشد.

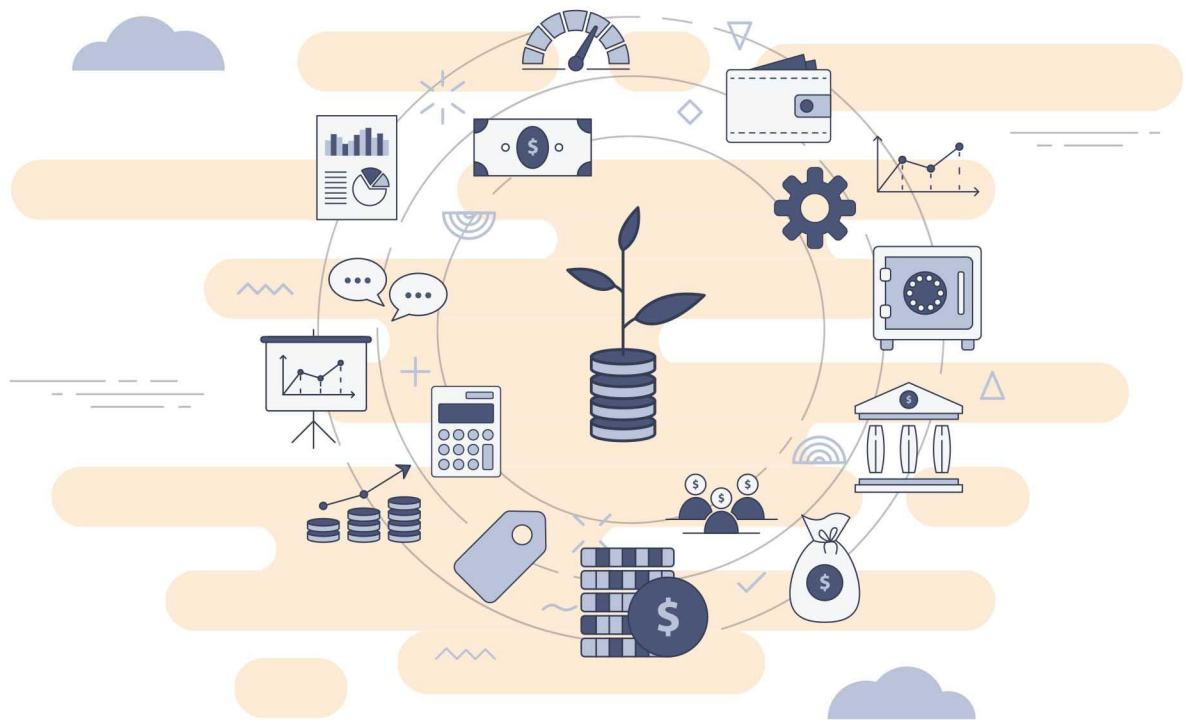
حمل و نقل:

استان لرستان به دلیل قرار گرفتن در مسیر ترانزیت شمال-جنوب کشور و همجواری با استان‌های مرزی و صنعتی همواره به عنوان یک پل ارتباطی، موقعیت استراتژیک بسیار مناسبی دارد. راه‌های ترانزیتی استان شامل ۱۰۴ کیلومتر آزادراه (آزادراه خرم‌آباد-اراک به طول ۱۳۴ کیلومتر و با پیشرفت فیزیکی ۶۵ درصد در حال اجرا می‌باشد)، ۴۵۷ کیلومتر بزرگراه، ۶۷۸ کیلومتر راه اصلی، ۵۷۰ کیلومتر راه فرعی و ۶۱۷ کیلومتر راه ترانزیتی می‌باشد.

راه آهن:

استان لرستان دارای ۱۱ ایستگاه راه آهن می‌باشد که طول خطوط آن ۱۹۰۳۵۸ متر، شامل ۱۵۵۰۰۰ متر خطوط اصلی، ۲۸۳۵۸ متر خطوط فرعی و ۷۰۰۰ متر خطوط صنعتی و تجاری است.

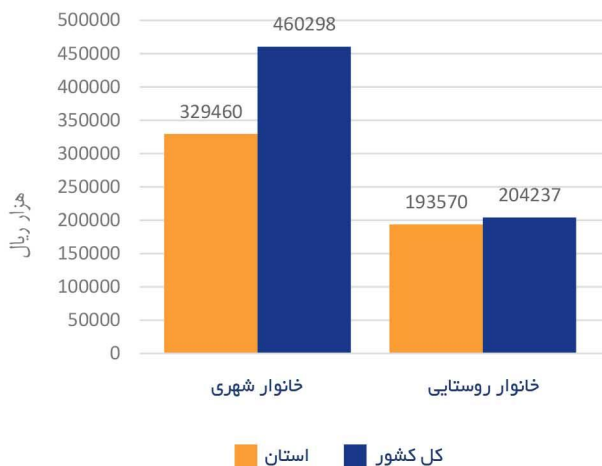
هزینه و درآمد خانوار

ب: هزینه های خوراکی و دخانی

متوسط هزینه های خوراکی و دخانی یک خانوار شهری در سال ۱۳۹۹ در کل کشور ۱۰۴ برابر بیشتر از متوسط این هزینه در یک خانوار شهری در استان لرستان است. بالعکس متوسط هزینه های خوراکی و دخانی یک خانوار روستایی در استان ۱۰۲ برابر بیشتر از متوسط این هزینه در کل کشور است. استان لرستان به لحاظ هزینه های خوراکی و دخانی خانوارهای شهری در بین استان های دیگر در رتبه ۱۳ و برای خانوارهای روستایی در رتبه ۱۷ قرار دارد.

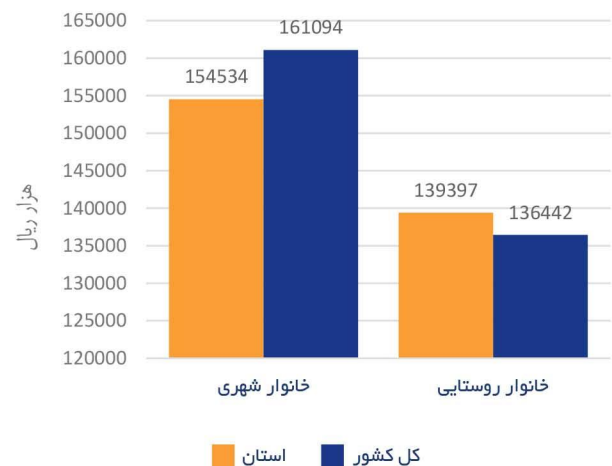
متوسط هزینه های خوراکی و دخانی یک خانوار به تفکیک نقاط شهری و روستایی (۱۳۹۹)

الف: هزینه های غیر خوراکی

بررسی هزینه های غیر خوراکی خانوارهای شهری و روستایی در سال ۱۳۹۹ نشان می دهد متوسط هزینه های غیر خوراکی یک خانوار شهری در کل کشور در سال مذکور ۱۰۴ برابر بیشتر از هزینه های یک خانوار شهری در استان لرستان است. با این حال هزینه های غیر خوراکی یک خانوار روستایی در استان لرستان مطابق الگوی متوسط هزینه های خانوار روستایی کل کشور است و ارقام آن خیلی به هم نزدیک است. رتبه استان در بین استان های دیگر از نظر هزینه های غیر خوراکی خانوارهای شهری و روستایی به ترتیب ۲۱ و ۱۸ می باشد.

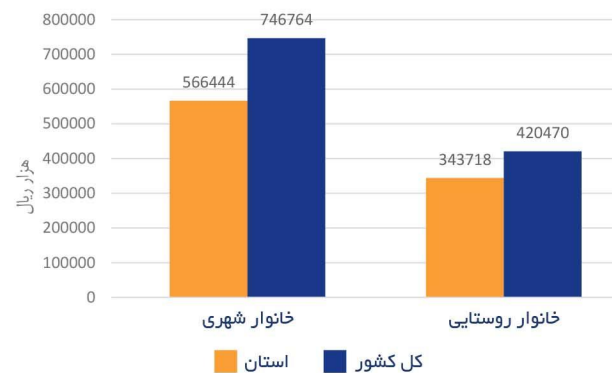
متوسط هزینه های غیر خوراکی یک خانوار به تفکیک نقاط شهری و روستایی (۱۳۹۹)

درآمد:

متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری کل کشور در سال ۱۳۹۹، ۱۰۳ برابر و متوسط درآمد سالانه یک خانوار روستایی کل کشور ۱۰۲ برابر بیشتر از مقدار این شاخص برای یک خانوار شهری و روستایی در استان لرستان است. استان لرستان به لحاظ درآمد سالانه خانوارهای شهری در بین استان های دیگر در رتبه ۲۳ و برای خانوارهای روستایی در رتبه ۲۶ قرار دارد. شایان ذکر است پایین بودن درآمد خانوارهای شهری و روستایی استان نسبت به متوسط کل کشور را می توان دلیلی برای پایین بودن هزینه های خانوارهای شهری و روستایی استان نسبت به متوسط کل کشور به حساب آورد. به عبارت دیگر خانوارها تا حدود زیادی سعی می کنند هزینه های خود را با درآمدهای خانوار تطبیق دهند.

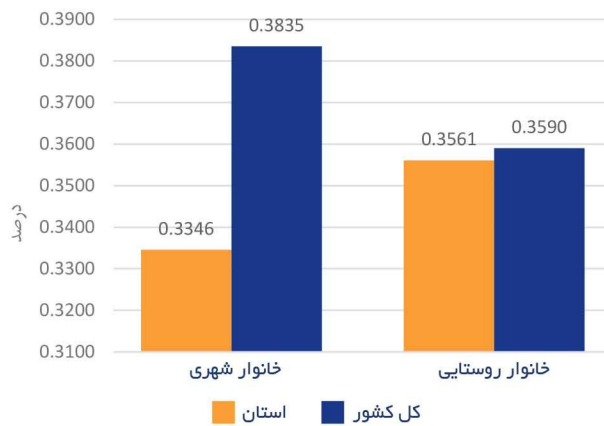
متوسط درآمد سالانه یک خانوار به تفکیک نقاط شهری و روستایی (۱۳۹۹)

ضریب جینی:

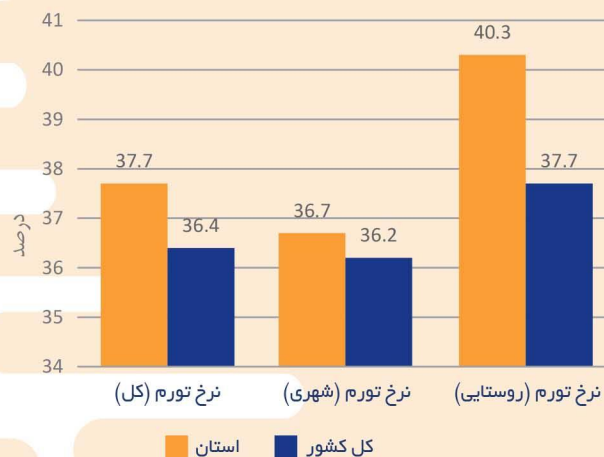
ضریب جینی شاخص نابرابری درآمد است که از منحنی لورنز به دست می آید. در صورتی که توزیع درآمد کاملاً برابر باشد این ضریب مساوی صفر و اگر توزیع درآمد نابرابر باشد، این ضریب مساوی یک است. بنابراین هر چه این ضریب کوچک تر باشد بیانگر آن است که درآمد عادلانه تر توزیع شده است. متوسط ضریب جینی در مناطق شهری کشور ۱۰۱ برابر بیشتر از این ضریب در مناطق شهری استان لرستان در سال ۱۳۹۹ می باشد. به عبارت دیگر توزیع درآمد در استان (۰.۳۳) در مقایسه با میانگین کل (۰.۳۸) کشور مناسب تر است. شاید بتوان پایین بودن درآمد در مناطق شهری استان نسبت به متوسط درآمد مناطق شهری کل کشور را توجیهی برای توزیع متعادل تر درآمد در مناطق شهری استان به حساب آورد. ضریب جینی در مناطق روستایی استان تقریباً مطابق الگوی ضریب جینی مناطق روستایی کل کشور می باشد. جایگاه استان لرستان به لحاظ توزیع متعادل درآمد در بین استان های دیگر در مناطق شهری ۱۳ و در مناطق روستایی ۴ می باشد.

ضریب جینی به تفکیک مناطق شهری و روستایی (۱۳۹۹)

نرخ تورم

نرخ تورم به تفکیک مناطق شهری و روستایی (۱۳۹۹)

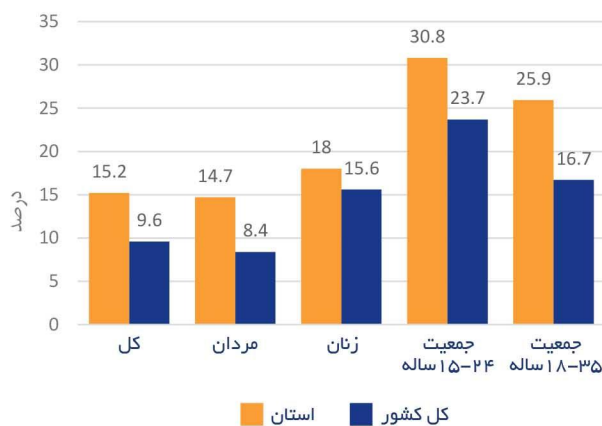
نرخ تورم تغییر قیمت تعداد معین و ثابتی از کالاها و خدمات در طول یک دوره مشخص نسبت به دوره مرجع (دوره پایه شاخص) است. نرخ تورم کل استان لرستان در سال ۱۳۹۹ حدود ۳۷.۷ درصد می باشد. نرخ تورم استان در سال مذکور برای مناطق شهری حدود ۳۶.۷ درصد و برای مناطق روستایی ۴۰.۳ درصد می باشد. نرخ تورم استان هم در مناطق شهری و هم در مناطق روستایی بالاتر از متوسط نرخ تورم کل کشور است. جایگاه استان لرستان از نظر نرخ تورم در بین استان های دیگر در مناطق شهری رتبه ۱۵ و در مناطق روستایی رتبه ۸ می باشد.

شاخص های بازار کار

نرخ بیکاری:

نرخ بیکاری عبارت است از نسبت جمعیت بیکار به جمعیت فعال (شاغل و بیکار) ضرب در ۱۰۰. نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر استان ۱۵.۲ درصد، نرخ بیکاری مردان و زنان به ترتیب ۱۴.۷ و ۱۸ درصد است. استان لرستان از لحاظ نرخ بیکاری کل جمعیت و نرخ بیکاری مردان در سال مذکور در رتبه اول قرار دارد. در حالی که متوسط نرخ بیکاری کل کشور ۹.۶ درصد و برای مردان و زنان به ترتیب ۸.۴ و ۱۵.۶ درصد است. نرخ بیکاری جوانان گروه های سنی ۲۴-۱۵ و ۳۵-۱۸ سال هم نشان می دهد که نرخ بیکاری جوانان در گروه های سنی مذکور به طور قابل ملاحظه ای بالاتر از متوسط نرخ بیکاری جوانان کل کشور است. بالاترین نرخ بیکاری گروه سنی ۱۸ تا ۳۵ سال هم متعلق به استان لرستان است.

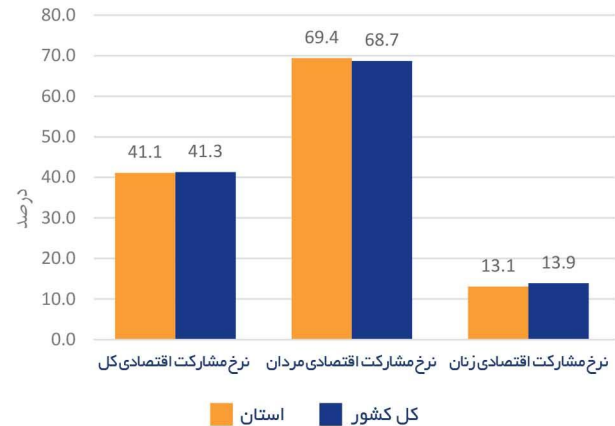
نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر به تفکیک جنس (۱۳۹۹)

نرخ مشارکت اقتصادی:

نرخ مشارکت اقتصادی (نرخ فعالیت اقتصادی) عبارت است از نسبت جمعیت فعال (شاغل و بیکار) ۱۵ ساله و بیشتر به جمعیت در سن کار، ۱۵ ساله و بیشتر، ضرب در ۱۰۰. نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر استان در سال ۱۳۹۹ (۴۱.۱ درصد) تقریباً برابر با متوسط نرخ مشارکت اقتصادی کل کشور بوده است. استان لرستان در مقایسه با سایر استان ها در رتبه هجدهم قرار دارد. بررسی نرخ مشارکت اقتصادی به تفکیک جنسیت نشان می دهد که این شاخص برای مردان هماهنگ با رقم کل کشور (حدود ۶۹ درصد) است ولی نرخ مشارکت اقتصادی زنان استان پایین تر از متوسط کل کشور است. همچنین جایگاه استان در مقایسه با دیگر استان ها برای مردان رتبه ۱۷ و برای زنان رتبه ۲۲ می باشد.

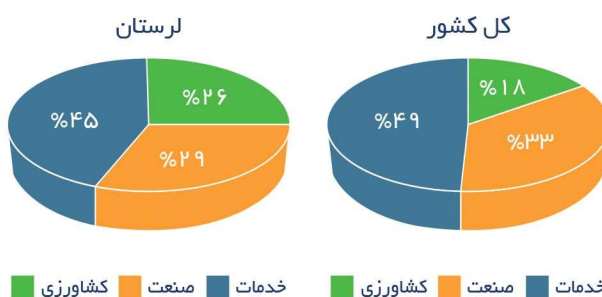
نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر به تفکیک جنس (۱۳۹۹)

سهم اشتغال در بخش های عمده فعالیت:

ترکیب شاغلان بازار کار استان لرستان در سال ۱۳۹۹ نشان می دهد الگوی اشتغال در استان از الگوی اشتغال کل کشور تبعیت می کند به گونه ای که ۴۵ درصد از شاغلین در بخش خدمات، ۲۹ درصد در بخش صنعت و ۲۶ درصد هم در بخش کشاورزی اشتغال دارند. بنابراین عمده شاغلین بازار کار استان در بخش خدمات فعالیت دارند. سهم شاغلین در بخش کشاورزی بالاتر از متوسط کل کشور است و نقش صنعت در بازار کار استان تا حدود زیادی مشابه با کل کشور است. استان لرستان به لحاظ اشتغال در بخش کشاورزی در بین استان های دیگر رتبه ۹، در بخش صنعت رتبه ۲۱ و در بخش خدمات رتبه ۱۹ را داراست.

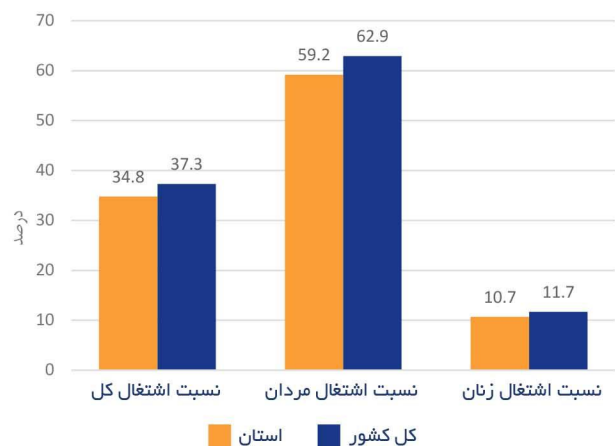
سهم اشتغال در بخش های عمده فعالیت (۱۳۹۹)

نسبت اشتغال:

نسبت اشتغال عبارت است از نسبت جمعیت شاغل ۱۵ ساله و بیشتر به کل جمعیت در سن کار ۱۵ ساله و بیشتر، ضرب در ۱۰۰. نسبت اشتغال جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر استان پایین تر از متوسط کشوری است به گونه ای که جایگاه استان به لحاظ شاخص نسبت اشتغال کل جمعیت، نسبت اشتغال مردان و نسبت اشتغال زنان به ترتیب در رتبه های ۲۴، ۲۸ و ۲۱ قرار دارد.

نسبت اشتغال جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر به تفکیک جنس (۱۳۹۹)

ترکیب جمعیت فعال اقتصادی و غیر فعال اقتصادی:

بررسی جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر بر حسب ترکیب جمعیت فعال و غیر فعال اقتصادی استان در سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ نشان می دهد در بخش جمعیت فعال اقتصادی، تعداد جمعیت بیکار استان در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال ۱۳۹۸ اندکی کاهش یافته است. کاهش جمعیت بیکار لزوماً به معنی افزوده شدن این بخش از جمعیت به جمعیت شاغل نمی باشد. کاهش جمعیت بیکار می تواند ناشی از مهاجرت، تغییر وضعیت برخی از افراد از بیکار و قرار گرفتن در جمعیت غیر فعال اقتصادی باشد. شایان ذکر است در سال ۱۳۹۹ با همه گیری ویروس کووید ۱۹ بخشی از فعالیت ها و کسب و کارهای مجازی شکل گرفت؛ بنابراین با شکل گیری کسب و کارهای مجازی بخشی از جمعیت بیکار هم ممکن است در این کسب و کارها مشغول به کار شده باشند. تعداد جمعیت شاغل استان هم تا حدودی افزایش یافته است. همچنین در بخش جمعیت غیر فعال اقتصادی جمعیت خانه دار و دارای درآمد بدون کار کاهش و جمعیت محصل و سایر افزایش یافته است.

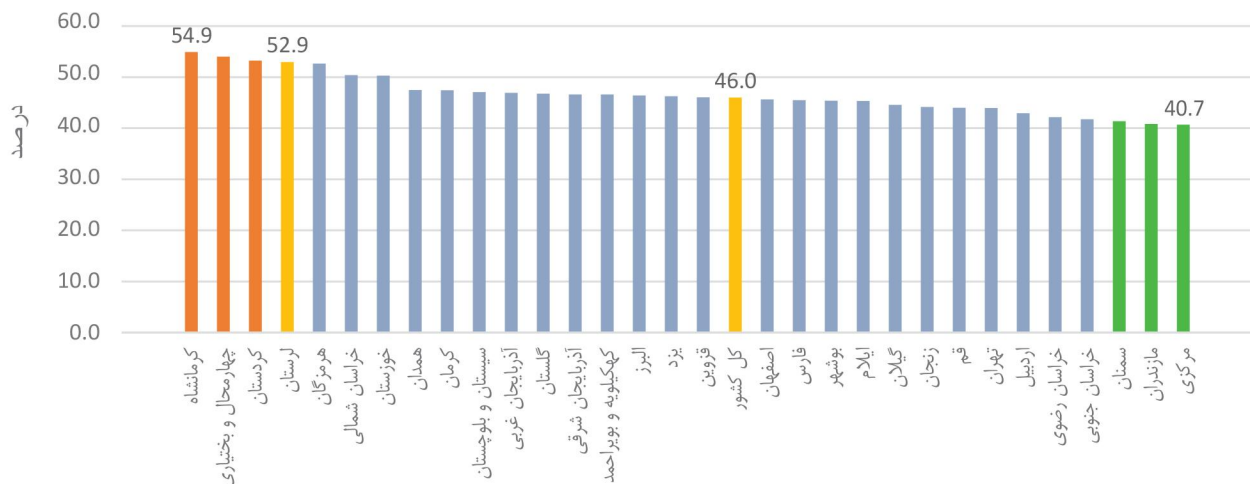
ترکیب جمعیت ۱۵ سال و بیشتر فعال و غیر فعال اقتصادی استان لرستان در سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹

شرح	۱۳۹۸	۱۳۹۹	تغییر	درصد تغییر	
جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر	۱۳۲۳۳۴۹	۱۳۲۷۷۹۲	۴۴۴۳	۰.۳۴	
فعال اقتصادی	کل	۵۴۶۰۴	۲۴۶۰	۰.۴۵	
	شاغل	۴۵۹۱۱۶	۴۶۱۹۶۵	۲۸۴۹	۰.۶۲
	بیکار	۸۳۴۸۸	۸۳۰۹۸	-۳۹۰	-۰.۴۷
غیر فعال اقتصادی	جمع	۷۸۰۷۴۴	۷۸۲۷۲۸	۱۹۸۳	۰.۲۵
	محصل	۱۱۸۱۴۷	۱۳۳۵۶۴	۵۴۱۷	۴.۵۸
	خانه دار	۴۵۸۱۵۷	۴۴۹۸۹۰	-۸۲۶۷	-۱.۸۰
	دارای درآمد بدون کار	۱۶۰۸۹۵	۱۵۷۰۳۵	-۳۸۵۹	-۲.۴۰
	سایر	۴۳۵۴۶	۵۲۳۳۹	۸۶۹۳	۱۹.۹۶

شاخص فلاکت

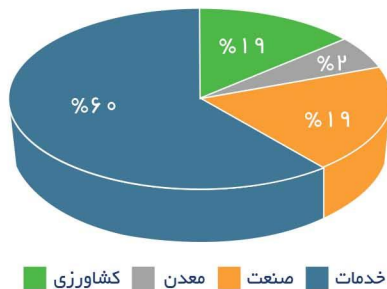
شاخص فلاکت حاصل جمع نرخ تورم و نرخ بیکاری است. اهمیت این شاخص از آنجایی است که وضعیت اقتصادی و اجتماعی یک جامعه را نشان می دهد. محاسبه هم زمان نرخ بیکاری به عنوان یک شاخص اجتماعی اقتصادی و نرخ تورم به عنوان یک شاخص اصلی در اقتصاد، یک نگاه جامع از وضعیت کشور به دست می دهد. هر چه مقدار عددی این شاخص کمتر باشد، رفاه مردم بیشتر است و در واقع نشان دهنده عملکرد مناسب تر دولت هاست. بر عکس هر چه مقدار عددی این شاخص بیشتر باشد، به این معناست که سطح رفاه مردم کاهش یافته و در نتیجه عملکرد دولت ها در این گونه مواقع زیر سوال خواهد رفت. شاخص فلاکت استان لرستان در سال ۱۳۹۹ حدود ۵۳ درصد بوده که به نسبت قابل ملاحظه ای بالاتر از متوسط کل کشور (۴۶ درصد) است. استان کرمانشاه با حدود ۵۵ درصد دارای پایین ترین سطح رفاه و بعد از آن استان های چهارمحال و بختیاری، کردستان و لرستان در رتبه های بعدی قرار دارند. استان مرکزی با حدود ۴۱ درصد دارای بالاترین سطح رفاه نسبت به استان های دیگر در سال ۱۳۹۹ بوده که بعد از آن استان های مازندران و سمنان در رتبه های بعدی قرار دارند.

شاخص فلاکت و جایگاه استان لرستان در بین استان های دیگر در سال ۱۳۹۹

تولید ناخالص داخلی استان

ترکیب ارزش افزوده فعالیت های اقتصادی استان: ۱۳۹۹

نقش فعالیت های اقتصادی استان در کل کشور:

بررسی سهم فعالیت های اقتصادی استان در تولید ناخالص داخلی کشور نشان می دهد سهم ارزش افزوده ایجاد شده توسط بخش کشاورزی در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال ۱۳۹۰ اندکی کاهش یافته است، سهم ارزش افزوده بخش معدن و صنعت در دوره مذکور تغییری نداشته در حالی که سهم ارزش افزوده ایجاد شده توسط بخش خدمات حدود ۱ درصد افزایش یافته است. بخش کشاورزی با (۲.۶٪) و فعالیت های مربوط به آموزش با (۲.۴٪) به طور مشخص نقش موثر و پیرنگ تری در ارزش افزوده بخش های مرتبط در کل کشور دارند. استخراج معدن در استان لرستان با ۰.۲ درصد کمترین سهم از کل ارزش افزوده بخش معدن کشور را دارا می باشد.

سهم فعالیت های استان از کل کشور در سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۹ (درصد)

شرح	سهم استان از کل کشور ۱۳۹۰	سهم استان از کل کشور ۱۳۹۹
کشاورزی، شکار، جنگلداری و ماهیگیری	۲.۹	۲.۶
استخراج معدن	۰.۲	۰.۲
صنعت	۰.۷	۰.۷
تأمین برق، گاز، بخار و تپویه هوا	۰.۳	۰.۲
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت های تصفیه	۱.۵	۱.۸
ساختمان	۱.۶	۱.۳
عمده فروشی و خرده فروشی	۱.۷	۱.۶
حمل و نقل و انبارداری و پست	۱.۲	۱.۳
فعالیت خدماتی مربوط به تامین جا و غذا	۰.۴	۰.۶
اطلاعات و ارتباطات	۰.۴	۰.۵
فعالیت های مالی و بیمه	۰.۷	۰.۶
املاک و مستغلات	۱.۱	۱.۱
فعالیت های حرفه ای، علمی و فنی	۱.۶	۱.۸
فعالیت های اداری و خدمات پشتیبانی	۰.۹	۰.۹
اداره امور عمومی، خدمات شهری و تامین اجتماعی	۲.۱	۲.۰
آموزش	۱.۸	۲.۴
فعالیت های مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی	۲.۲	۲.۱
فعالیت های هنر، سرگرمی، تفریح و سایر خدمات	۲.۰	۲.۱
جمع	۱.۱	۱.۱

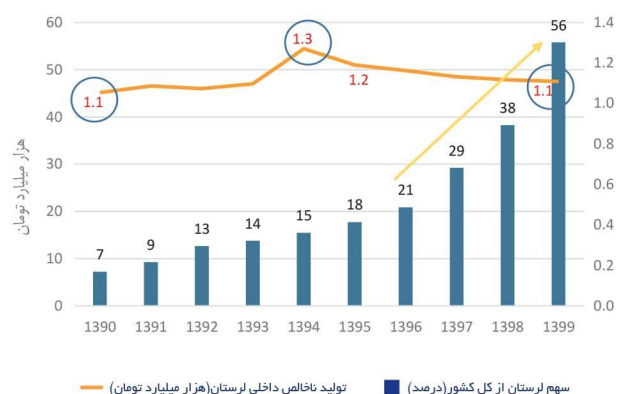

تولید ناخالص داخلی (GDP) عبارت است از ارزش اضافی کالاها و خدمات تولید شده حاصل از فعالیت های اقتصادی واحدهای مقیم در یک کشور در یک دوره زمانی معین که برای مصارف نهایی در داخل یا خارج از کشور در دسترس قرار می گیرند.

تولید ناخالص داخلی اسمی استان:

تولید ناخالص داخلی استان لرستان طی دوره ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹ با افزایش قابل توجهی از ۷ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۰ به ۵۶ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۹ رسیده است. به عبارت دیگر تولید ناخالص داخلی استان در دوره مذکور ۸ برابر شده است. با این حال سهم تولید خالص داخلی استان از تولید خالص داخلی کل کشور با اندکی نوسان در طی دوره، در سال ۱۳۹۹ برابر با سهم آن در سال ۱۳۹۰ (۱.۱ درصد) می باشد. بالاترین سهم تولید ناخالص داخلی استان از کل کشور در سال ۱۳۹۴ بوده که برابر با ۱.۳ درصد بوده است.

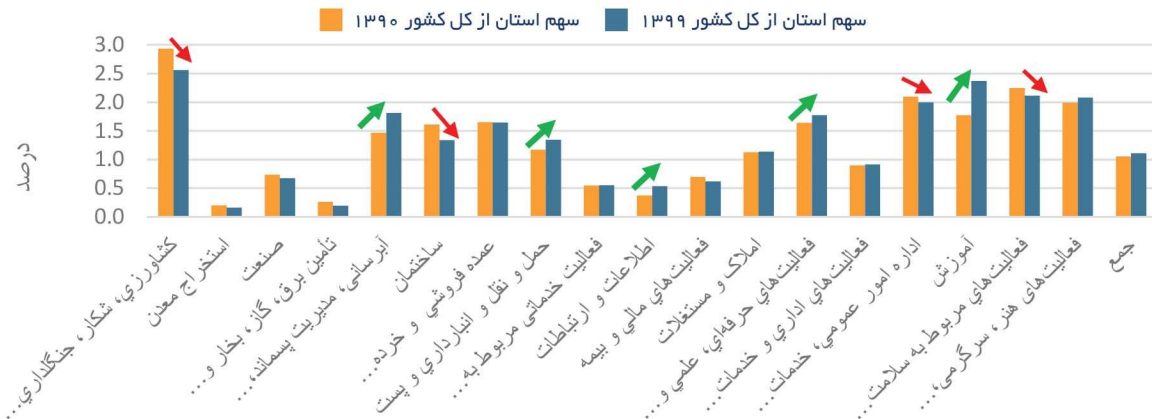
روند تغییرات ارزش افزوده استان لرستان و سهم آن از کل کشور در دوره ۱۳۹۰-۱۳۹۹

ترکیب ارزش افزوده فعالیت های اقتصادی استان:

ترکیب ارزش افزوده فعالیت های اقتصادی استان در سال ۱۳۹۹ نشان می دهد بیش از نیمی از ارزش افزوده استان لرستان در سال مذکور توسط گروه خدمات ایجاد شده است. از جمله دلایل بالا بودن سهم گروه خدمات می توان به ساخت و سازهای مناطق شهری استان و در نتیجه سهم تقریباً بالای خدمات مربوط به املاک و مستغلات و سهم بالای عمده فروشی و خرده فروشی به دلیل حضور اصناف مختلف در استان و خدمات شهری و تامین اجتماعی اشاره کرد. گروه کشاورزی و صنعت هر کدام با ۱۹ درصد در ارزش افزوده استان مشارکت داشته اند و معدن تنها با ۲ درصد پایین ترین سهم را از مشارکت در ارزش افزوده استان داشته است.

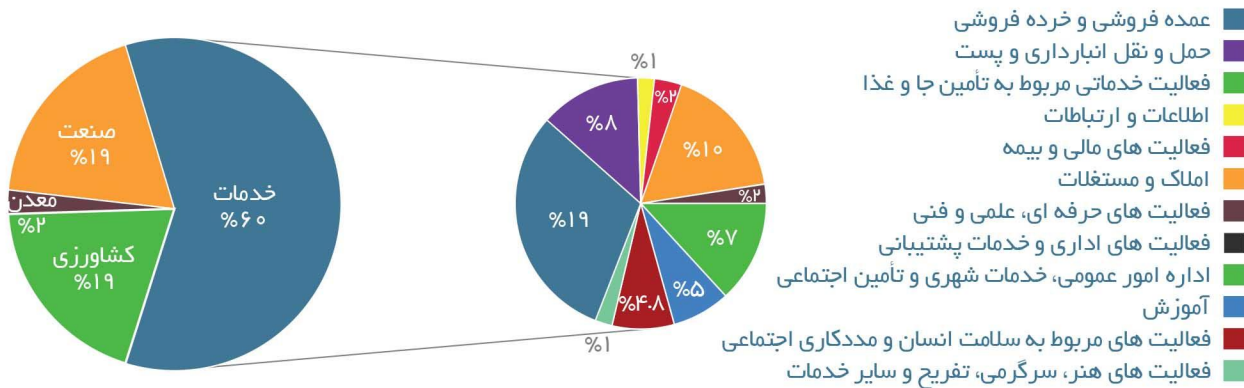
سهم فعالیت های استان از کل کشور در سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۹ (درصد)

ترکیب ارزش افزوده گروه خدمات:

ترکیب ارزش افزوده گروه خدمات استان لرستان در سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد فعالیت‌های عمده فروشی و خرده فروشی (۳۱.۸ درصد)، املاک و مستغلات (۱۷.۵ درصد) و حمل و نقل و انبارداری و پست (۱۳.۲ درصد) در مجموع حدود ۵۰ درصد از ارزش افزوده بخش خدمات استان را شامل می‌شوند. همچنین این سه فعالیت حدود ۳۷ درصد از کل ارزش افزوده استان را تشکیل می‌دهند.

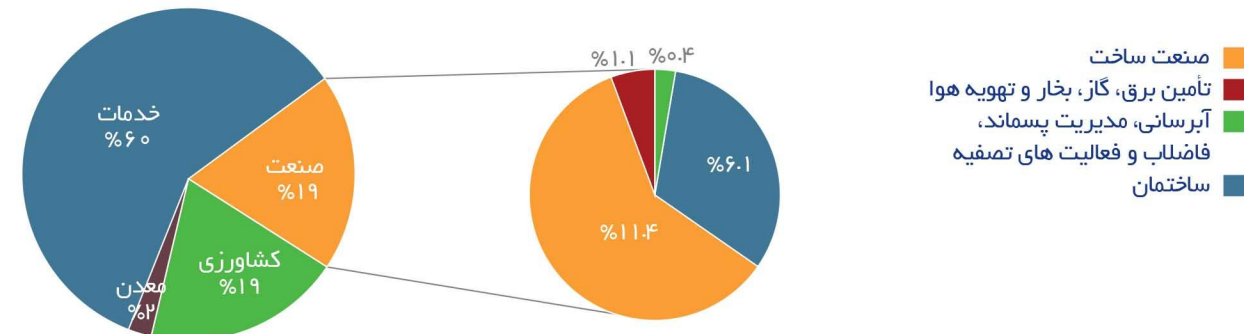
ترکیب ارزش افزوده فعالیت‌های اقتصادی استان لرستان با تمرکز بر گروه خدمات در سال ۱۳۹۹

ترکیب ارزش افزوده گروه صنعت:

ترکیب ارزش افزوده گروه صنعت در سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد در سال مذکور بیشترین سهم از ارزش افزوده گروه صنعت مربوط به بخش صنعت ساخت با حدود ۶۰ درصد است و پس از آن بخش ساختمان با حدود ۱۳ درصد در رتبه بعدی می‌باشد. این دو بخش در مجموع اندکی بیش از ۹۰ درصد از ارزش افزوده گروه صنعت را تشکیل می‌دهند. بخش آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه هم با حدود ۲ درصد پایین‌ترین سهم را از ارزش افزوده گروه صنعت دارد. دو بخش صنعت ساخت و مسکن در مجموع حدود ۱۷ درصد از کل ارزش افزوده استان لرستان در سال ۱۳۹۹ را تشکیل می‌دهند.

ترکیب ارزش افزوده فعالیت‌های اقتصادی استان لرستان با تمرکز بر گروه صنعت در سال ۱۳۹۹

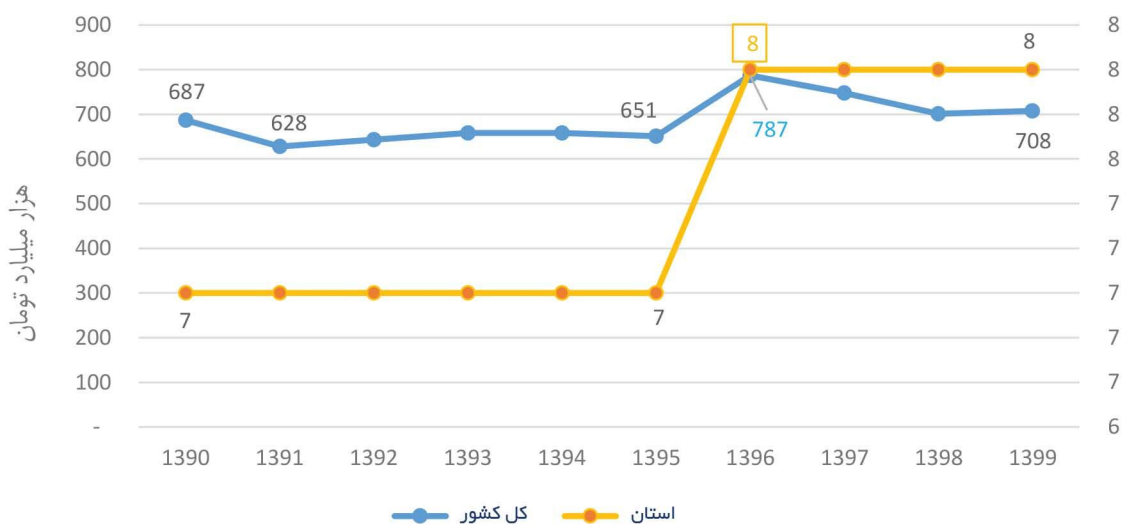
تولید ناخالص داخلی واقعی استان:

تولید ناخالص داخلی واقعی استان لرستان در طی سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹ تغییرات قابل ملاحظه ای نداشته به گونه ای که از حدود ۷ هزار میلیارد تومان در سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ به حدود ۸ هزار میلیارد تومان در سال های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۹ افزایش یافته است. افزایش تولید ناخالص واقعی استان از سال ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۶ را تا حدودی می توان ناشی از کنترل تورم در سال ۱۳۹۶ و در نتیجه تولید بیشتر در حوزه صنعت و همچنین افزایش ساخت و ساز در حوزه مسکن دانست. شایان ذکر است اثرات تصویب برجام در کشور از سال های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ تا حدودی در کشور نمایان شد هر چند دوام آنچنانی نداشت و دور جدید تحریم ها از سال ۱۳۹۷ مجدداً آغاز شد. بنابراین شاید اثرات تصویب برجام هم در رشد اقتصادی سال ۱۳۹۶ استان موثر بوده باشد.

روند تولید ناخالص داخلی واقعی کل کشور در دوره مذکور نشان می دهد که این شاخص از ۶۸۷ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۰ به ۶۲۸ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۱ کاهش و سپس با شیب ملایم افزایشی در سال ۱۳۹۵ به ۶۵۱ هزار میلیارد تومان رسیده است. بالاترین رقم تولید ناخالص داخلی واقعی کشور در سال ۱۳۹۶ (۷۸۷ هزار میلیارد تومان) بوده است. تولید ناخالص داخلی واقعی کشور بعد از این سال با یک کاهش نسبی در سال ۱۳۹۹ به ۷۰۸ هزار میلیارد تومان کاهش یافته است.

روند تولید ناخالص داخلی کشور و استان لرستان به قیمت ثابت سال ۹۰ طی دوره ۹۹-۱۳۹۰ (هزار میلیارد تومان)

سپرده ها و تسهیلات بانک های استان در سال ۱۳۹۹

جذب سپرده ها به عنوان بخش اصلی فعالیت های بانکی (تجهیز منابع) می تواند زمینه های لازم را برای ایفای وظایف تکلیفی (تخصیص منابع) که قانون عملیات بانکی به عهده نظام بانکی محول کرده فراهم کند. از این رو افزایش جذب سپرده از طرف بانک ها می تواند خدمت پرداخت وام و اعتبار توسط بانک را گسترش داده و در شرایط جاری که درآمد بانک از طریق اعطای تسهیلات تأمین می شود، سودآوری بانک ها را افزایش دهد. از طرف دیگر، سپرده گذاری در واقع کنار گذاشتن بخشی از تولید یا درآمد به منظور پس انداز می باشد و تصمیم گیری راجع به پس انداز ناشی از ترجیحات جامعه بین مصرف حال و مصرف آتی است.

بررسی تسهیلات و سپرده های بانک های استان لرستان نشان می دهد مانده کل تسهیلات (جاری و غیر جاری) بانک های استان در فروردین ۱۴۰۰ برابر با ۲۱۹۲۷۱ میلیارد ریال بوده که نسبت به مقطع مشابه سال قبل (۱۵۴۴۶۶ میلیارد ریال) ۴۲ درصد افزایش داشته و نسبت به پایان سال قبل ۰.۵- درصد کاهش نشان می دهد. مانده کل سپرده ها نیز در پایان فروردین ۱۴۰۰ بالغ بر حدود ۲۶۳ هزار میلیارد ریال گردیده که نسبت به مقطع مشابه سال قبل ۳۵.۳ درصد افزایش و نسبت به پایان سال قبل ۰.۵- درصد کاهش نشان می دهد. افزایش رشد سپرده ها در دوره مورد بررسی منجر به افزایش قدرت و توانایی بانک ها در ارائه تسهیلات شده و از طرف دیگر رشد سپرده ها می تواند ناشی از رکود تورمی در دیگر بازارها از جمله مسکن، بورس و... و در نتیجه عدم رضایت مردم برای ورود سرمایه خود به چرخه تولید باشد. از طرفی تسهیلات بانک ها هم در این دوره از رشد نسبتاً خوبی برخوردار بوده، و این رشد هم ناشی از رشد سپرده گذاری در بانک ها و در نتیجه ارائه تسهیلات از طرف بانک ها می باشد. نکته قابل توجه این است که هر چند رشد سپرده ها و تسهیلات بانک ها در استان در دوره مورد بررسی مثبت و قابل توجه بوده، اما وضعیت شاخص های اقتصادی استان از جمله نرخ بالای بیکاری، تورم و... گویای این واقعیت است که تسهیلات مورد نظر بطور مطلوبی وارد بخش تولید و در نتیجه رونق اقتصادی و بهبود شاخص های کلان اقتصادی استان نشده است.

تسهیلات و سپرده های بانک های استان و درصد رشد آن ها در سال ۱۳۹۹ (مبالغ به میلیارد ریال)

درصد رشد سپرده ها		درصد رشد تسهیلات		نسبت تسهیلات به سپرده ها پس از کسر سپرده قانونی (درصد)	سپرده ها پس از کسر سپرده قانونی	سپرده ها (۱)	تسهیلات (جاری و غیر جاری)	مقطع
نسبت به اسفند ۱۳۹۹	نسبت به فروردین ۱۳۹۹	نسبت به اسفند ۱۳۹۹	نسبت به فروردین ۱۳۹۹					
-	-	-	-	۸۹,۷	۱۷۲۲۴۴	۱۹۴۴۲۸	۱۵۴۴۶۶	پایان فروردین ۱۳۹۹
-	-	-	-	۹۴,۱	۲۳۴۱۶۲	۲۶۴۳۴۹	۲۲۰۳۰۵	پایان اسفند ۱۳۹۹
-۰,۵	۳۵,۳	-۰,۵	۴۲,۰	۹۴,۱	۲۳۲۹۱۹	۲۶۲۹۹۰	۲۱۹۲۷۱	پایان فروردین ۱۴۰۰

۱. سپرده ها شامل سپرده های ریالی و ارزی می باشد (سپرده های ارزی فاقد سپرده قانونی می باشد)

امنیت سرمایه گذاری

وضعیت شاخص ملی امنیت سرمایه گذاری به تفکیک نماگر در استان لرستان:

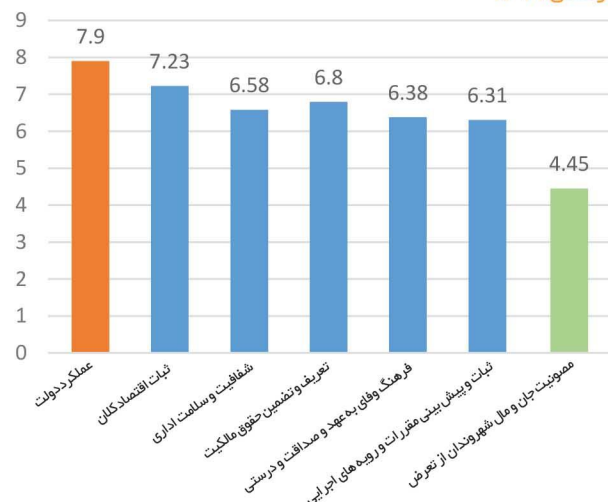
وضعیت شاخص ملی امنیت سرمایه گذاری به تفکیک نماگر در استان لرستان، متوسط کشوری و رتبه استان را در بین استان های دیگر نشان می دهد. همان گونه که داده ها نشان می دهد نماگر عملکرد دولت در استان با کمیت ۷.۹ به عنوان نامناسب ترین نماگر ارزیابی شده است. کمیت این نماگر در استان در مقایسه با متوسط کشوری اندکی بالاتر یا به عبارت دیگر نامناسب تر است. رتبه استان لرستان در نماگر عملکرد دولت در بین استان های دیگر ۲۸ می باشد. نماگر «مصونیت جان و مال شهروندان از تعرض» با کمیت ۴.۴۵ مناسب ترین وضعیت را در بین نماگرهای دیگر در استان داشته است. استان لرستان به لحاظ این شاخص در جایگاه ۱۹ قرار دارد. بهترین جایگاه استان در نماگرهای مختلف متعلق به نماگر «شفافیت و سلامت اداری» با رتبه ۷ می باشد. جایگاه استان در نماگرهای ثبات اقتصاد کلان (رتبه ۲۴)، تعریف و تضمین حقوق مالکیت (رتبه ۲۵)، فرهنگ وفای به عهد و صداقت و درستی (رتبه ۱۶) می باشد. شایان ذکر است در ارزیابی نماگر «ثبات و پیش بینی پذیری مقررات و رویه های اجرایی» استان لرستان نامناسب ترین جایگاه را در بین استان ها به خود اختصاص داده است.

وضعیت شاخص ملی امنیت سرمایه گذاری به تفکیک نماگر در استان لرستان: ۱۳۹۹

رتبه استان	کمیت متوسط کشور	کمیت استان لرستان	شرح
۲۸	۷,۷۳	۷,۹	عملکرد دولت
۲۴	۷,۰۸	۷,۲۳	ثبات اقتصاد کلان
۷	۶,۶۸	۶,۵۸	شفافیت و سلامت اداری
۲۵	۶,۵۶	۶,۸	تعریف و تضمین حقوق مالکیت
۱۶	۶,۳۸	۶,۳۸	فرهنگ وفای به عهد و صداقت و درستی
۳۱	۵,۹	۶,۳۱	ثبات و پیش بینی پذیری مقررات و رویه های اجرایی
۱۹	۴,۴۱	۴,۴۵	مصونیت جان و مال شهروندان از تعرض

نکته: نمره ۱۰ (نامناسب ترین ارزیابی)

وضعیت شاخص ملی امنیت سرمایه گذاری به تفکیک نماگر در استان لرستان: ۱۳۹۹

یکی از مولفه های مهم توسعه و پیشرفت در هر جامعه، توجه جدی به مقوله «امنیت سرمایه گذاری» است. امنیت سرمایه گذاری به معنای وجود یک سیستم کارآمد هم به لحاظ تصویب قوانین اقتصادی و هم به لحاظ اجرای آن و در نهایت پشتیبانی قضایی قوانین اقتصادی است. دستیابی به یک نظام هماهنگ اقتصادی در راستای توسعه و رونق آن، پیش از هر چیز نیازمند برقراری امنیت سرمایه گذاری است.

معاونت پژوهش های اقتصادی مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی در گزارشی با عنوان «پایش امنیت سرمایه گذاری در سال ۱۳۹۹»، این مقوله را مورد بررسی قرار داده است. بنابر نتایج این گزارش، ۷ نماگر اصلی در زمینه شاخص امنیت سرمایه گذاری در ایران وجود دارد. این ۷ نماگر اصلی شامل: مصونیت جان و مال شهروندان از تعرض، ثبات و پیش بینی پذیری مقررات و رویه های اجرایی، شفافیت و سلامت اداری، فرهنگ وفای به عهد و صداقت و درستی، تعریف و تضمین حقوق مالکیت، عملکرد دولت و ثبات اقتصاد کلان است. هر نماگر هم شامل تعدادی مؤلفه است. در نتیجه مجموعه ای از مؤلفه ها امنیت سرمایه گذاری را تشکیل می دهند و زمانی این امنیت سرمایه گذاری حاصل می شود که مجموعه این موارد در میانگینی از شرایط مناسب و قابل قبول قرار داشته باشند. برخی از اجزای امنیت سرمایه گذاری مانند «تضمین حقوق مالکیت» آنچنان اهمیت دارد که برخی از اقتصاددانان، آن را مبنای عامل اصلی رشد اقتصادی در کشورهای توسعه یافته می دانند. به عبارتی حقوق مالکیت (جزئی از امنیت سرمایه گذاری) در فرایند موفقیت اقتصادی این کشورها آنقدر اهمیت دارد که صاحب نظران معتقدند آنها زمانی از مرز موفقیت عبور کردند که قوانین رسمی و گسترده مالکیت را تدوین و فرایند تبدیل مالکیت به سرمایه را آغاز کردند.

بر اساس نتایج این گزارش، شاخص کل امنیت سرمایه گذاری در ایران برای سال ۱۳۹۹ مقدار ۶.۳۰ از ۱۰ (بدترین حالت) سنجیده شده است. این شاخص در سال ۱۳۹۸ کمیت ۶.۰۳ داشته که نشان می دهد ارزیابی امنیت سرمایه گذاری در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال قبل نامناسب تر (بدتر) شده است. از بین ۹ حوزه فعالیت اقتصادی، حوزه معدن به جز نفت و گاز مناسب ترین ارزیابی و حوزه ارتباطات و توزیع (حمل و نقل، انبارداری، عمده فروشی و خرده فروشی) نامناسب ترین ارزیابی را از وضعیت سرمایه گذاری کل کشور داشته است. بر اساس ارزیابی فعالان اقتصادی مشارکت کننده در چهار پیمایش فصلی سال ۱۳۹۹ کشور، بر مبنای میانگین سالیانه، نامناسب ترین مؤلفه های امنیت سرمایه گذاری و مناسب ترین مؤلفه های ارزیابی شده به ترتیب عبارتند از:

نامناسب ترین و مناسب ترین مؤلفه های امنیت سرمایه گذاری از دید فعالان اقتصادی در سال ۱۳۹۹

ردیف	نامناسب ترین مؤلفه ها	کمیت
۱	عمل مسئولان ملی به وعده های داده شده	۸,۶
۲	اعمال نفوذ و تبانی در معاملات ادارات	۸,۳۶
۳	عمل مسئولان استانی و محلی به وعده های اقتصادی داده شده	۸,۳۳
ردیف	مناسب ترین مؤلفه ها	کمیت
۱	رواج توزیع کالای قاچاق	۴,۴۳
۲	(سرقت مالی) پول نقد، کالا، تجهیزات	۴,۴۷
۳	استفاده غیر مجاز از نام و علائم تجاری یا مالکیت معنوی	۴,۷۹

مأخذ داده ها: مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی

محیط کسب و کار

محیط کسب و کار به مجموعه عواملی گفته می‌شود که بر عملکرد یا اداره بنگاه‌های اقتصادی مؤثر هستند اما تقریباً خارج از کنترل مدیران بنگاه‌ها قرار دارند؛ عواملی نظیر قوانین و مقررات، میزان بارندگی، فرهنگ کاری در یک منطقه و... که در کشورها و مناطق جغرافیایی گوناگون، در هر رشته کاری و نیز در طول زمان متفاوت هستند. امروزه، بهبود محیط کسب و کار یکی از مهمترین راهبردهای توسعه اقتصادی هر کشور به شمار می‌رود و علاوه بر آن هر چه محیط کسب و کار یک کشور شرایط بهتری داشته باشد، بهره

برداری از فرصت‌های کارآفرینی بیشتر و هر چه بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینی در جامعه ای بیشتر باشد، عملکرد اقتصاد آن کشور و خلق ارزش و ثروت در آن جامعه نیز بیشتر می‌شود. با این حال بهبود محیط کسب و کار، نیازمند برنامه ریزی و سیاست گذاری مطلوب است، که دستیابی به این مهم نیازمند وجود فرآیندی مستمر برای پایش و سنجش وضعیت محیط کسب و کار هر کشور است.

مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در همین راستا و در اجرای ماده ۴ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار در اواخر سال ۹۵ با همکاری اتاق‌های اصناف و تعاون ایران اقدام به برنامه ریزی برای جمع‌آوری اطلاعات و محاسبه شاخص ملی محیط کسب و کار ایران بر اساس ۷۰ مؤلفه پیمایشی و آماری نموده که مؤلفه‌ها از نتایج اجرای طرح مطالعاتی در همین خصوص به دست آمده‌اند. اطلاعات ۲۸ مؤلفه پیمایشی از روش تکمیل پرسشنامه با همکاری فعالان اقتصادی (تعیین شده با روش‌های نمونه‌گیری) به دست می‌آید و برای کسب اطلاع در مورد ۴۲ مؤلفه آماری از منابع اطلاعاتی و آمار رسمی کشور استفاده می‌شود و در نهایت، شاخص‌های ملی پایش محیط کسب و کار ایران به تفکیک ملی، استان، بخش‌های عمده و رشته فعالیت‌های اقتصادی محاسبه می‌شود.

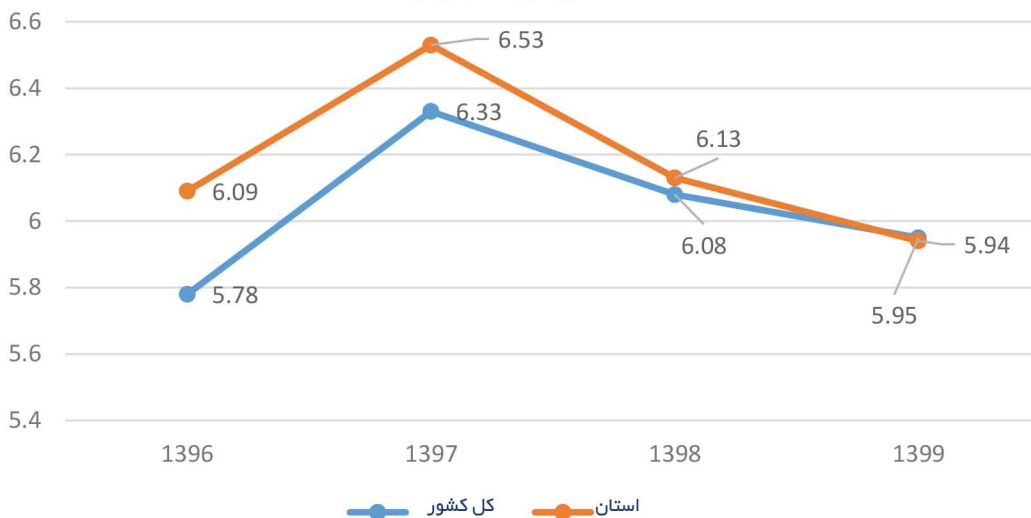
پایش شاخص محیط کسب و کار در استان لرستان:

بررسی نتایج طرح ملی پایش شاخص محیط کسب و کار در استان لرستان از سال ۹۶ تا ۹۹ نشان می‌دهد که همواره عدد شاخص استان از میانگین کشوری بالاتر بوده و فضای کسب و کار در استان لرستان نامساعدتر ارزیابی شده است. با این وجود این تفاوت خیلی چشمگیر نبوده و تفاوت معناداری در نتایج حاصله بین استان‌ها دیده نمی‌شود. در سال ۹۹ از بین ۲۸ مؤلفه پیمایشی، فعالان اقتصادی مشارکت‌کننده در این طرح در استان لرستان به ترتیب سه مؤلفه: ۱. غیرقابل پیش‌بینی بودن و تغییر قیمت مواد اولیه و محصولات ۲. دشواری تأمین مالی از بانک‌ها

۳. بی‌ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات و رویه‌های اجرایی ناظر بر کسب و کار را نامناسب‌ترین مؤلفه‌های محیط کسب و کار استان لرستان نسبت به سایر مؤلفه‌ها ارزیابی نموده و در مقابل:

۱. محدودیت دسترسی به آب
۲. محدودیت دسترسی به حامل‌های انرژی (برق، گاز، گازوییل و...)
۳. نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول را به‌عنوان مساعدترین مؤلفه‌های محیط کسب و کار در استان ارزیابی نمودند.

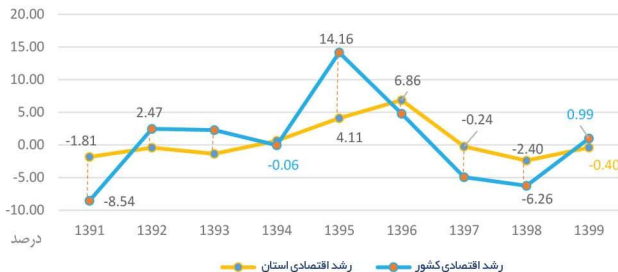
شاخص محیط کسب و کار

رشد اقتصادی استان

رشد تولید ناخالص داخلی واقعی استان طی دوره ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۹:

رشد واقعی ارزش افزوده استان لرستان و کل کشور از ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۹ (درصد)

بررسی روند رشد تولید ناخالص داخلی واقعی استان لرستان در طی دوره ده ساله ۱۳۹۰-۹۹ نشان می‌دهد که در سال‌های ۱۳۹۴، ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ رشد تولید ناخالص واقعی استان مثبت و در بقیه سال‌ها منفی بوده است. بالاترین درصد رشد تولید ناخالص واقعی استان (۶.۸۶ درصد) در سال ۱۳۹۶ بوده و پایین‌ترین درصد آن (۲.۴-) درصد) هم مربوط به سال ۱۳۹۸ می‌باشد. شایان ذکر است در سال ۱۳۹۹ در مقابل رشد اقتصادی حدود ۱ درصد کل کشور، رشد اقتصادی استان لرستان ۰.۴- درصد بوده است.

رشد واقعی ارزش افزوده فعالیت‌های اقتصادی استان طی دوره ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۹:

رشد واقعی ارزش افزوده فعالیت‌های اقتصادی استان لرستان طی دهه ۱۳۹۰ نشان می‌دهد فعالیت‌های مربوط به اطلاعات و ارتباطات و فعالیت‌های مالی و بیمه به ترتیب با میانگین رشد ۱۰.۴۵ درصد و ۹.۶۹ درصد در میان دیگر فعالیت‌های اقتصادی استان بالاترین متوسط رشد ارزش افزوده را داشته‌اند. ارزش افزوده فعالیت‌های مربوط به تأمین‌جا و غذا سالانه به طور متوسط حدود ۱ درصد کاهش یافته است. شایان ذکر است این فعالیت در سال ۱۳۹۹، بالاترین کاهش رشد ارزش افزوده (حدود ۶۱ درصد) داشته که می‌توان این امر را پیامد اثرات همه‌گیری ویروس کرونا و تأثیر آن بر این قبیل فعالیت‌ها دانست. بالاترین رشد ارزش افزوده در سال ۱۳۹۹ نیز متعلق به فعالیت‌های مربوط به اداره امور عمومی، خدمات شهری و تأمین اجتماعی با ۱۴ درصد است.

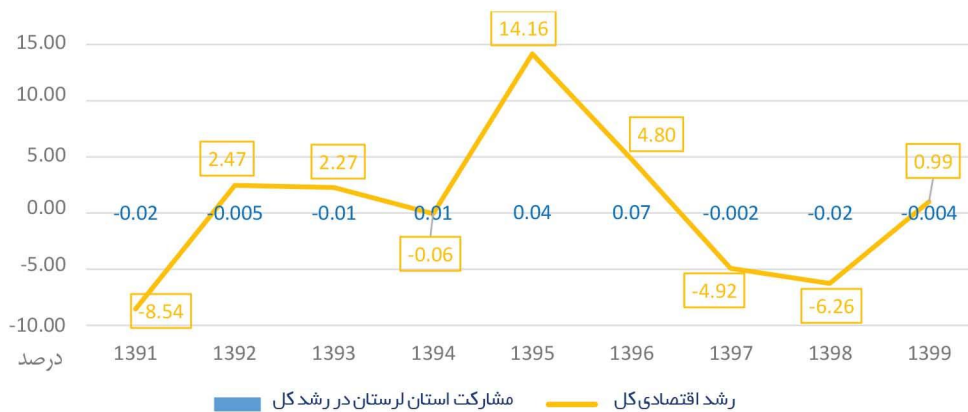
رشد واقعی تولید ناخالص داخلی استان به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی طی دوره ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹ (درصد)

فعالیت اقتصادی	سال ۱۳۹۹	متوسط رشد سالانه دوره ۱۳۹۰-۹۹
کشاورزی، شکار، جنگلداری و ماهیگیری	۲.۰۱	۱.۳۰
استخراج معدن	۲.۶۱	-۷.۱۵
صنعت	۲.۳۱	-۰.۳۰
تأمین برق، گاز، بخار و تپویه هوا	-۰.۷۲	۱.۰۱
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	-۴.۲۴	-۳.۱۷
ساخت‌مان	۲.۸۸	-۳.۷۲
عمده فروشی و خرده فروشی	۱.۸۲	-۰.۰۳
حمل و نقل و انبارداری و پست	-۲.۱۶	-۰.۹۷
فعالیت خدماتی مربوط به تأمین‌جا و غذا	-۶۱.۵۳	-۹.۹۸
اطلاعات و ارتباطات	۵.۶۵	۱۰.۴۵
فعالیت‌های مالی و بیمه	۲.۹۵	۹.۶۹
املاک و مستغلات	-۲.۳۵	۱.۳۲
فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی	۳.۵۵	۲.۹۱
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۴.۷۶	۳.۹۸
اداره امور عمومی، خدمات شهری و تأمین اجتماعی	۱۳.۴۰	۱.۵۸
آموزش	۸.۴۸	۴.۵۱
فعالیت‌های مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی	-۲۵.۰۹	-۱.۱۲
فعالیت‌های هنر، سرگرمی، تفریح و سایر خدمات	-۵۴.۰۷	-۸.۴۴

نقش لرستان در رشد اقتصادی کشور در سال ۱۳۹۹:

بررسی رشد اقتصادی کل کشور و نقش استان لرستان در رشد کل کشور در سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۱ و سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۸ نقش رشد اقتصادی استان لرستان همسو و هم‌جهت با رشد اقتصادی کل کشور بوده است. به عبارت دیگر در طی سال‌های مذکور چنان‌چه رشد اقتصادی کل کشور مثبت بوده، نقش رشد اقتصادی استان هم در رشد کل کشور مثبت بوده و بالعکس اگر رشد اقتصادی کشور منفی بوده، نقش رشد اقتصادی استان هم در رشد کل کشور منفی بوده است. در بقیه سال‌های دوره مورد بررسی جهت رشد اقتصادی استان همسو و هم‌جهت با رشد اقتصادی کل کشور نبوده به عبارت دیگر چنان‌چه رشد اقتصادی کل کشور مثبت بوده نقش رشد استان در کل کشور منفی بوده است و بالعکس. شایان ذکر است نقش استان لرستان در رشد اقتصادی کشور از ۰.۰۲- درصد در سال ۱۳۹۱ با اندکی نوسان در طول دوره به ۰.۰۷ درصد در سال ۱۳۹۶ و ۰.۰۴- درصد در سال ۱۳۹۹ تغییر یافته است.

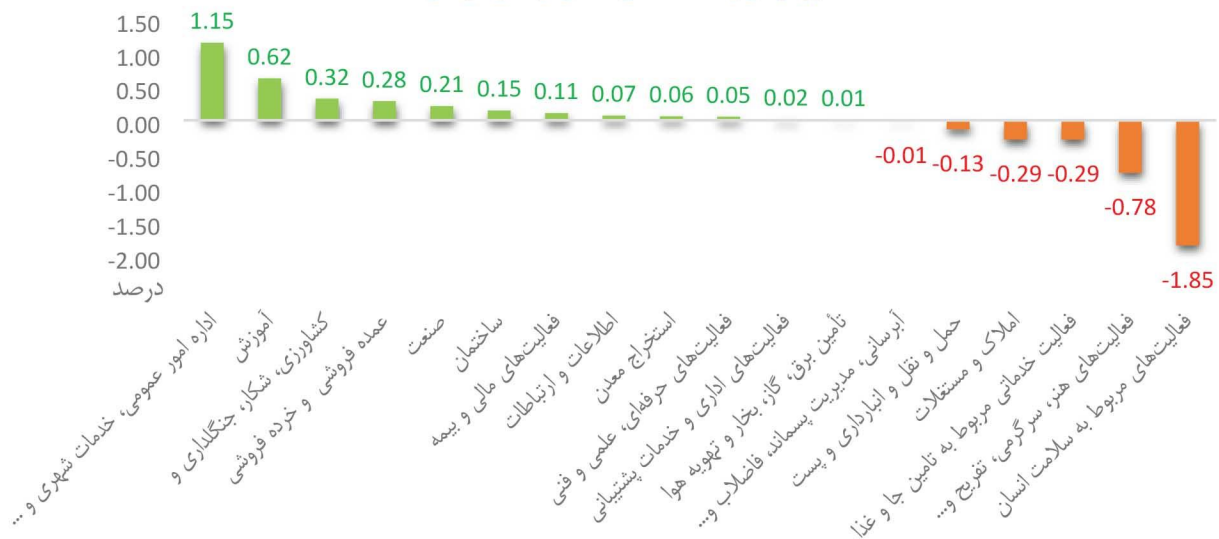
رشد اقتصادی کل کشور و نقش استان لرستان در رشد کل کشور در سال ۱۳۹۹

عوامل رشد اقتصادی استان لرستان در سال ۱۳۹۹:

بررسی عوامل موثر بر رشد اقتصادی استان لرستان در سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد فعالیت‌های اداره عمومی، خدمات شهری و... آموزش و کشاورزی بیشترین تاثیر مثبت و فعالیت‌های مربوط به سلامت انسان، فعالیت‌های هنری و فعالیت‌های خدماتی مربوط به تأمین جا و غذا بیشترین تاثیر منفی را در رشد اقتصادی استان لرستان در سال ۱۳۹۹ داشته که از جمله دلایل رشد منفی عوامل مذکور می‌توان به مسائل و مشکلات ناشی از همه‌گیری ویروس کرونا در کشور و به تبع آن استان لرستان و تأثیرپذیری فعالیت‌های مربوط به سلامت انسان، فعالیت‌های هنری و تفریحی و فعالیت‌های خدماتی مربوط به تأمین جا و غذا و فعالیت‌های حوزه املاک و مستغلات اشاره کرد.

تأثیر عوامل رشد اقتصادی استان لرستان در سال ۱۳۹۹

پیش بینی رشد اقتصادی استان لرستان در افق ۱۴۰۱:

پیش بینی رشد اقتصادی استان لرستان در سال ۱۴۰۱ (درصد)

شرح	متوسط رشد سالانه دوره ۹۷-۱۳۹۰	متوسط رشد سالانه دهه ۱۳۹۰	رشد هدف استان در افق ۱۴۰۱ (پیش بینی سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان)
بخش کشاورزی	۱,۶	۱,۳	۸,۹
بخش صنعت	۲,۱	-۱,۵	۱۰,۴
بخش معدن	-۶,۹	-۷,۱	۶,۹
بخش خدمات	۱,۸	۱,۳	۶,۲
رشد اقتصادی کل	۱,۱	-۰,۵	۷,۳

بررسی متوسط رشد اقتصادی سالانه استان لرستان در دهه ۱۳۹۰ نشان می دهد متوسط رشد اقتصادی سالانه استان در دهه مذکور ۰,۵ درصد بوده است که پایین تر از متوسط رشد سالانه سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷ (۱,۱ درصد) است. متوسط رشد سالانه بخش های کشاورزی و خدمات در دهه ۹۰ مثبت و بخش های صنعت و معدن منفی بوده است. متوسط رشد سالانه بخش معدن در دهه ۹۰ و سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷ حدود ۷- درصد بوده است.

سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان رشد اقتصادی هدف استان برای سال ۱۴۰۱ را ۷,۳ درصد پیش بینی کرده است. این سازمان همچنین پیش بینی کرده رشد ارزش افزوده بخش کشاورزی به ۸,۹ درصد، بخش صنعت به ۱۰,۴ درصد، بخش معدن به ۶,۹ درصد و بخش خدمات به ۶,۲ درصد در سال ۱۴۰۱ تغییر یابد.

چالش ها و راهکارهای چشم انداز رشد اقتصادی استان

چالش ها:

- برنامه ریزی جهت افزایش مشارکت اقتصادی زنان و کاهش نرخ بیکاری زنان به عنوان نیمی از جمعیت استان و استفاده از ظرفیت نیروی انسانی جمعیت زنان در فعالیت های اقتصادی و تولیدی.
- اولویت قرار دادن سیاست های بهبود فضای کسب و کار در استان
- توسعه زیرساخت های فناوری اطلاعات و ارتباطات و گسترش فناوری های نوین در استان
- تدوین یک الگوی متناسب با شرایط اقلیمی و وضعیت و موقعیت جغرافیایی استان جهت ترغیب بیشتر سرمایه گذاران داخلی و خارجی.
- توسعه زیرساخت های حمل و نقل، به ویژه حمل و نقل زمینی، ریلی و هوایی استان.
- تدوین یک برنامه جامع جهت توسعه صنعت گردشگری استان و جذب سرمایه گذاری در این زمینه با توجه به پتانسیل ها و جاذبه های قابل توجه در زمینه گردشگری در استان.
- اهتمام جدی و همه جانبه جهت ارتقای امنیت سرمایه گذاری در استان در نهایت چنانچه مشکلات و موانع مرتبط با رشد اقتصادی استان تا حدودی برطرف شود می توان با جلب مشارکت و سرمایه گذاری بخش خصوصی و افراد سرمایه گذار، بستر بهره برداری بهینه از ظرفیت های استانی را فراهم و روز به روز شاهد رشد و شکوفایی اقتصادی هر چه بیشتر و بهتر استان بود.

منابع:

۱. وبسایت مرکز آمار ایران (<https://www.amar.org.ir>)
۲. وبسایت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (<https://www.cbi.ir>)
۳. مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی، معاونت پژوهش های اقتصادی، پایش امنیت سرمایه گذاری در سال ۱۳۹۹، آبان ۱۴۰۰.
۴. سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان لرستان (<https://lorestan.mporg.ir>)

برخی از عمده ترین چالش های چشم انداز رشد اقتصادی استان را می توان به شرح ذیل برشمرد:

- بالا بودن نرخ تورم استان نسبت به متوسط کل کشور
- بالا بودن درصد شاخص فلاکت نسبت به متوسط کل کشور (استان لرستان از نظر شاخص فلاکت در رتبه چهارم در بین استان ها قرار دارد).
- هر چند نرخ مشارکت اقتصادی زنان در استان نسبت به دهه های گذشته تا حدودی بهبود یافته، با این حال همچنان نرخ مشارکت اقتصادی زنان در استان پایین تر از متوسط کشور است و زنان هم چنان سهم بسیار کمی در اقتصاد و بازار کار استان دارند.
- بالا بودن نرخ بیکاری استان نسبت به متوسط کل کشور و دیگر استان ها. استان لرستان در سال های اخیر همواره یکی از بالاترین نرخ های بیکاری را در بین استان ها داشته است.
- پایین بودن تولید ناخالص داخلی استان با توجه به پتانسیل های استان
- نقش بسیار پایین استان در رشد اقتصادی کل کشور
- رتبه بسیار پایین استان در چندین شاخص ملی امنیت سرمایه گذاری

راهکارها:

- برنامه ریزی برای کنترل، کاهش و مهار تورم استانی
- طراحی و تدوین یک نقشه راه برای جذب سرمایه گذاری داخلی و خارجی در سطح استان بر مبنای پتانسیل ها و ظرفیت های سرمایه گذاری در استان با اولویت به طرح ها و پروژه های تولیدی.
- تسهیل کردن هر چه بیشتر فرآیند صدور مجوزهای فعالیت و کسب و کار در بخش خصوصی و ایجاد فضای رقابتی سالم در بازارهای داخلی.
- رفع موانع جذب تسهیلات اشتغال و تسهیل و روان سازی فرآیند تسهیلات دهی.

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی لریستان

Lorestan Chamber of Commerce, Industries, Mines & Agriculture

www.khdccima.ir [otaghkhd](https://www.instagram.com/otaghkhd) [telegram.me/otaghkhd](https://t.me/otaghkhd)